

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΤΗΣ ΚΑ'. ΚΥΡΙΑΚΗΣ

(Έφ. 2, 14—22.).

Σχέσεις τῶν διαφόρων ἐθνῶν ἀναμεταξύ των πρὸ τῆς ἐμφανείας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος καὶ ἡ δι' αὐτοῦ ἀποκατάστασις ἁρμονίας ὁχέσεων μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων καὶ μεταξὺ τῶν διαφόρων ἐθνῶν πρὸς ἄλληλα.

«Ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλὰ συμπολῖται τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ, ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῇ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὅντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ».

Ἡ ἱστορία μᾶς διαβεβαιοῖ μὲ τὸν πλέον θετικώτερον τρόπον, ὅτι μέχρι τῶν χρόνων τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὸν κόσμον τὰ πολλὰ καὶ διάφορα ἔθνη, ἐκτὸς σπανίων ἐξαιρέσεων, τὰς ὁποίας προεκάλουν ἀνάγκαι συντηρήσεως, ἔζων βίον πολὺ περίεργον καὶ ξένον πρὸς τὸ εἶδος τῆς ζωῆς τῶν σημερινῶν χριστιανικῶν λαῶν. Τὰ ἔθνη ταῦτα, εἰς ὁποίαν θρησκείαν καὶ ἂν ἀνῆκον καὶ ὅποιονδήποτε πολιτισμὸν καὶ ἂν εἶχον, ἐφιλοτιμοῦντο πάντοτε, ἵνα κρατῶσιν ἑαυτὰ κεχωρισμένα ἀπὸ τῶν ἄλλων· ἐνόμιζον ὅτι εἶχον καθήκον ἄνευ τῆς συνδρομῆς ἄλλων, μόνων, νὰ προοδεύσωσι καὶ ν' ἀναπτυχθῶσι, χωρὶς ἀφ' ἐτέρου νὰ ἔχωσι καὶ τὴν πλέον παραμικρὰν ὑποχρέωσιν, ὅπως καὶ εἰς ἄλλους, μὴ ὁμοεθνεῖς, μεταδώσωσιν ὅ,τι αὐτὰ ἔνεκα διαφορῶν καιρικῶν περιστάσεων ἔτυχε νὰ γνωρίζωσι καὶ ἔχωσι. Διὰ τοῦτο καὶ ἕως τῆς σήμερον σχεδὸν ἄγνωστος εἶνε ὁ πολιτισμὸς καὶ ἡ διανοητική καὶ ἠθικὴ κατάστασις πολλῶν ἐξ αὐτῶν. καὶ ἂν ἐκ περιστάσεων ἐκτάκτων τὸ ἴδιον δὲν συνέβη καὶ διὰ τὸν ἰουδαϊκὸν λαόν, ἐν τούτοις εἶνε γνωστὴ ἡ ἀποστροφή αὐτοῦ πρὸς πάντα τὰ ξένα ἔθνη καὶ ἡ ἰδέα, ἣν οὗτος ἔτρεφεν, ὅτι καὶ ἀγαθὴ ἀκόμη πρᾶξις ἀπὸ μέρους τοῦ

Ιουδαίου ὑπὲρ ἑνὸς ἐθνικοῦ, θ' ἀπετέλει φρικτὸν ἀμάρτημα. Ἐννοεῖται ὅτι διὰ τὰς τοιαύτας τῶν ἐθνῶν ιδέας καὶ ἡ συμπάθεια καὶ ἡ ἀγάπη τῶν ἀνθρώπων περιωρίζετο εἰς μόνους τοὺς ὁμοφύλους, πολὺ δὲ ἀφελῆς ἡδύνατο νὰ θεωρηθῇ ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἤθελεν ἐλπίσῃ καλόν τι ἀπὸ εὐρύτερον τοῦ ἐθνικοῦ του κύκλου. Καὶ ὅπως ὁ Ἰουδαῖος καμμίαν σχέσιν δὲν ἤθελε νὰ ἔχῃ μετὰ τοῦ ἐθνικοῦ, ἔστω καὶ πρὸς τὸ συμφέρον αὐτοῦ ἀποβλέπουσαν, οὕτω καὶ ὁ ἐθνικὸς ἐπολιτεύετο. Πόσον πολὺ ἀληθῶς ἡ ἀμαρτία ἐτύφλωσε τὸν νοῦν τῶν ἀνθρώπων, ὥστε οἱ νὰ μὴ δύνανται νὰ ἐννοήσωσιν, ὅτι ὡς πλάσματα ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ Παναγίου Δημιουργοῦ καὶ ἐπομένως ἀδελφοὶ πρὸς ἀλλήλους, ὡς βάσιν τοῦ βίου αὐτῶν ἔπρεπε νὰ ἔχωσι τὴν ἀναμεταξύ των ἀδελφικὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐνέργειαν ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ συμφέροντος. Ὅτι ὁμως ἐλησμονήθη διὰ τοῦ Θεανθρώπου ἀποκατεστάθη. Μετὰ τὰς πολλὰς δὴ καὶ λαμπρὰς ὁμιλίας τοῦ θεμελιωτοῦ τῆς χριστιανικῆς πίστεως πρὸς τοὺς ἀνθρώπους περὶ τῆς ἀπαραιτήτου μεταξὺ αὐτῶν ἐνότητος καὶ ἀγάπης, οἱ ἀπόστολοι καὶ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐκπληροῦντες πιστῶς τὴν ἐντολὴν, ἣν παρ' Αὐτοῦ ἔλαβον, ἐκήρυξαν τὸν νόμον τῆς μεταξὺ ὅλων τῶν χριστιανῶν ὁμονοίας καὶ οὕτω πλέον μεταξὺ τῶν φερόντων τὸ τοῦ Χριστοῦ ὄνομα καὶ εἰλικρινῶς τὴν τιμὴν αὐτοῦ ἐπιδιωκόντων οὐδεὶς ὑπῆρχεν ὁ μὴ θεωρῶν ἐπιβεβλημένην τὴν εἰς αὐτὸν ὑποχρέωσιν τῆς μετὰ Θεοῦ ἀφ' ἑνὸς διὰ τῶν καλῶν ἔργων καὶ μετὰ τῶν ἄλλων ὁμοίων αὐτοῦ διὰ τῆς ὑπὲρ αὐτῶν, ἀνεξαιρέτως ἐθνικότητος, φυλῆς, θρησκευματος, ἡλικίας καὶ γένους, ἐπιδεικνυμένης ἀγάπης, **εἰρήνης**, ἥς τὸν λόγον, σαφῶς ἐξηγούμενον, εὐρίσκομεν ἐν τῇ σήμερον ἀναγνωσθείσῃ ἀποστολικῇ περικοπῇ ἐκ τῆς πρὸς Ἐφεσίους ἐπιστολῆς τοῦ ἀποστόλου Παύλου.

Ἡ εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν πίστις, ἂν εἴνε ἀληθὴς καὶ εἰλικρινής, ἂν ἔδρεύῃ ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ χριστιανοῦ, δὲν ἐπιτρέπει πλέον πρὸς οὐδένα καὶ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἀντίθεσιν ἢ ἀδιαφορίαν. ὅλοι μὲ πάσας ἡμῶν τὰς ἡθικὰς δυνάμεις ἃς ἐπιδιώξωμεν τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ κοινοῦ συμφέροντος, τοῦ νὰ γίνωμεν δὴλα δὴ μέτοχοι τῶν εὐεργετημάτων τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ σωτηρίας, ἥτις κανονίζει τὸ μέλλον μας καὶ μᾶς συνενώνει μὲ τοὺς ἰσχυροτέρους δεσμοὺς πρὸς ἀλλή-

λους. Ὁμόνοια καὶ ἀλληλοὑποστήριξις, ὡς κλάδοι τῆς χριστιανικῆς ἀγά-
 πης, ἅς μὴ μᾶς ἀφήσουν νὰ χάσωμεν τὸν καιρὸν μας ἀσχολούμενοι
 εἰς ἄλλα περιττά. Ἀλλὰ συγχρόνως ἡ πίστις αὕτη ἀπαιτεῖ παρ' ἡμῶν
 καὶ ἐλπίδα τελείαν καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὸ θέλημα τοῦ οὐρανίου ἡμῶν
 Πατρός, ὅστις ἐν τῇ ἀπείρῳ Αὐτοῦ ἀγαθότητι καὶ διὰ τὴν θυσίαν
 ἐπὶ τοῦ σταυροῦ καὶ τὴν μεσιτείαν τοῦ Μονογενοῦς Αὐτοῦ Υἱοῦ συνε-
 χώρησε τὸ μέγα πταῖσμα τῶν προπατόρων μας, παρέβλεψε τὴν πρὸς
 αὐτὸν ἀχαριστίαν μας καὶ ὅλως πατρικῶς ἤνοιξε τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ
 καὶ τοὺς κόλπους, ὅπου μᾶς περιμένει ἵνα μᾶς δεχθῇ καὶ μᾶς ἀνα-
 παύσῃ. Ἐὰν ὁ παλαιὸς νόμος τῶν Ἑβραίων ἦτο ἀκατόρθωτος καὶ
 τούτου ἕνεκα οἱ ὑπόχρεοι ὅπως ἐκπληρώσωσι τὰς διατάξεις αὐτοῦ
 ἀποτυγχάνοντες ἐπέσυρον ἐπ' αὐτοὺς τὴν θείαν ὀργὴν καὶ κατάκρισιν,
 ἥδη ἔχομεν πρὸ ἡμῶν τὸν νόμον τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ ὁποῖος εἶνε ἐλα-
 φρὸς καὶ εὐκατόρθωτος καὶ ὠρίσθη ὅπως χρησιμεύσῃ ὡς μέσον παρο-
 χῆς εἰς ἡμᾶς καὶ ἐπιδαψιλεύσεως τῆς θείας εὐλογίας. Αἱ σαρκικαὶ
 περιτομαὶ, αἱ θυσίαι καὶ ὅλαι αἱ ἄλλαι τελεταὶ τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου,
 ἐξ ὧν ἄλλαι μὲν εὗρον τὴν πλήρωσιν αὐτῶν οὖσαι τύπος καὶ σκιά
 τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, ἄλλαι δὲ ἔμειναν ἄνευ σημασίας, ἀντικατε-
 στάθησαν ἅπασαι διὰ τῆς ζωοποιοῦ χάριτος τῶν θείων μυστηρίων,
 ἣτις ἀγιάζει τὸν ἄνθρωπον καὶ καθιστᾷ αὐτὸν ἱκανὸν εἰς ἐκπλήρωσιν
 τοῦ ἐπὶ γῆς προορισμοῦ αὐτοῦ, δι' οὗ προπαρασκευάζεται καὶ ἡ ἐν οὐ-
 ρανοῖς εὐδαιμονία του. Ἀπὸ πολλοῦ δὲ ἤρχισε νέα ζωὴ, τὴν ἀφορ-
 μὴν αὐτῆς ἔχουσα ἀπὸ τὸν Σωτῆρα Χριστόν, πρὸς τὸν ὁποῖον οἱ
 πάντες χρεωστοῦμεν καὶ νοῦν καὶ καρδίαν νὰ ἔχωμεν ἐστραμμένα ὅπως
 κατορθώσωμεν τὴν κατὰ τὸ δυνατόν μίμησίν Του· διὰ τὸν ἡμέτερον
 δῆλα δὴ πόθον περὶ βίου ἐναρέτου καὶ χριστιανικοῦ Αὐτοῦ δέον νὰ ᾖ
 τὸ μόνον πρότυπον, τὸ μόνον παράδειγμα. Ἄς μὴ δειλιῶμεν δὲ πρὸ
 τῆς ἰδέας τοῦ θανάτου καὶ ἅς μὴ ἀπελπιζώμεθα, καθ' ἣν στιγμὴν θὰ
 ἔχωμεν πρόθεσιν καὶ διάθεσιν πρὸς τὸ καλόν, διότι ὁ θάνατος τοῦ
 Κυρίου ἐνίκησε τὸ κράτος τοῦ θανάτου τῆς ἁμαρτίας· πῶς δὲ τοῦτο;
 Αὐτὸς ὁ Σωτὴρ διὰ τοῦ σταυρικοῦ του θανάτου ἐξήλειψε τὰς ἁμαρτίας
 ὅλων καὶ τοιοῦτοτρόπως ἔφερεν ἁρμονίαν μεταξὺ Πλάστου καὶ πλά-

σματος, καὶ ἐντὸς αὐτοῦ τούτου τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις εἰς ἐσωτερικὴν ἀνωμαλίαν προηγουμένως διετέλει. Καὶ ἤδη ἡ ἀνάστασις τοῦ Κυρίου ζωογονεῖ τὸ πᾶν· με φωνὴν δὲ γλυκεῖαν, με φωνὴν παρήγορον, οὐρανίαν, θείαν, τὴν φωνὴν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης προσκαλοῦνται παρὰ τοῦ ἀναστάντος καὶ ζωοδότου πάντα τὰ ἔθνη, τά τε πλησίον καὶ τὰ μακρὰν, ἵνα προσέλθωσι πρὸς τὸν χορηγὸν πάσης χάριτος καὶ φωτισθῶσι καὶ ἐνισχυθῶσιν ὅλοι ἐξ ἴσου παρ' αὐτοῦ πρὸς πιστὴν καὶ ἀφωσιωμένην τῶν ἐντολῶν Του ἐκπλήρῳσιν καὶ πρὸς ἀπόλαυσιν τῆς δικαίας ἀντιμισθίας παρὰ τοῦ Παναγάρχου Πατρὸς ἐν ἀγίῳ Πνεύματι. Καὶ ἂν πάλαι ποτέ, προκειμένου περὶ τῆς γῆς τῆς ἐπαγγελίας, ἐλέχθη εἰς τὸν Ἀβραάμ ὅτι οἱ ἀπόγονοι αὐτοῦ, αὐτοὶ καὶ μόνοι ἤθελον κληρονομήσῃ αὐτὴν καὶ οἱ πρῶτοι κάτοικοι αὐτῆς θὰ ἀπέβαινον ἀπεξενωμένοι, πλάνητες καὶ οὐδὲν ἐπ' αὐτῆς δικαίωμα ἔχοντες, νῦν οὐδεμία διάκρισις ὑπάρχει, οὐδὲ χάρισμα μεταξὺ τῶν λατρευτῶν τοῦ Ἑσταυρωμένου· οἱ πάντες εἰσὶ μέλη τῆς αὐτῆς ἀγίας Ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ, ἣτις ἔχει προορισμὸν ὅπως εἰς τοὺς κόλπους αὐτῆς περιλάβῃ ὅλα τὰ ἔθνη ἣτις Στήριγμα ἀσάλευτον ἔχει τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ. Ἡμεῖς ἀφορῶντες εἰς τὸ πλῆθος τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν καὶ ὄλων τῶν ἄλλων ἀγίων, οἵτινες ἐτίμησαν αὐτὴν καὶ ἐδόξασαν, χρεωστοῦμεν ἵνα συνεχίσωμεν ὡς κληρονόμοι, οὕτως εἰπεῖν, αὐτῶν ἐπὶ γῆς τὴν πολιτείαν αὐτῶν καὶ ἀναδειχθῶμεν οὕτω μέλη τίμια καὶ χρηστὰ τῆς Ἐκκλησίας, ἄξιοι ἵνα καὶ ἐν οὐρανῷ ἀκολουθήσωμεν αὐτοὺς μέχρι τοῦ ὑποποδίου τοῦ θρόνου τῆς Μεγαλωσύνης, ὅπου ἡ ἄρρητος χαρὰ καὶ ἡ αἰώνιος εὐδαιμονία.

9 Νοεμβρίου 1903.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΝ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

Наукова бібліотека
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ
імені І. І. МЕЧНИКОВА

02/09/25

902719

НБ ОНУ